

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Τυπικόν.

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	505	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΙΚΟΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική (Δυνατότητα γαλλικής)		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό): Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	Διά ζώσης. 100/%		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>1. Κατανοεί τη θεολογική σημασία και την ιστορική εξέλιξη των Ιερών Ακολουθιών, ιδίως του Εσπερινού και του Όρθρου.</p> <p>2. Γνωρίζει τη λεπτομερή δομή και τους κανόνες του Τυπικού για τις ακολουθίες αυτές σε διάφορες περιπτώσεις (καθημερινή, Κυριακή, εορτή).</p> <p>3. Αναλύει και να ερμηνεύει τα βασικά υμνολογικά και ψαλμωδικά μέρη (π.χ. Φως Ιλαρόν, Θεός Κύριος, Πολυέλεος).</p> <p>4. Εφαρμόζει στην πράξη (ψαλτική ή διακονική) τις γνώσεις του Τυπικού,</p>

χειριζόμενος τα λειτουργικά βιβλία (Ωρολόγιον, Παρακλητική, Μηναία).
5. Διακρίνει τις διαφορές μεταξύ του Ακολουθιακού κύκλου και του Εσπερινού/Όρθρου του Ιεροσολυμιτικού και του μοναχικού Τυπικού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία (π.χ. στην εκκλησιαστική τάξη)
- Προαγωγή της πρακτικής δεξιότητας (ψαλτική / αναγνωστική)
- Επίδειξη κοινωνικής και λειτουργικής υπευθυνότητας
- Συγκριτική μελέτη διαφορετικών λειτουργικών παραδόσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στο Τυπικό: Ορισμός, σκοπός και ιστορική εξέλιξη του Τυπικού της Ορθόδοξης Εκκλησίας (μοναχικό vs ενοριακό).
- Ο Ακολουθιακός Κύκλος: Η θέση του Εσπερινού και του Όρθρου στον ημερήσιο, εβδομαδιαίο και ετήσιο κύκλο.
- Ο Εσπερινός: Ιστορική και Θεολογική ανάλυση (το τέλος της ημέρας, η Δημιουργία, η πτώση, η αναμονή του Χριστού).
- Η Δομή του Εσπερινού: Τα βασικά μέρη: Εισαγωγικοί Ψαλμοί (103, 140), το Φως Ιλαρόν, τα Απολυτικά, η απόλυση.
- Ο Όρθρος: Ιστορική και Θεολογική ανάλυση (η νύχτα της αμαρτίας, η ελπίδα της Ανάστασης). Η σύνδεση με την Ανάσταση του Κυρίου.
- Η Δομή του Όρθρου: Τα βασικά μέρη: Εξάψαλμος, Θεός Κύριος, Καθίσματα, Ευαγγέλιο, Κανών, Δοξολογία, Απόλυση.
- Οι Λειτουργικές Βιβλιοθήκες: Χρήση και λειτουργία των Μηναιών, Τριωδίου, Πεντηκοσταρίου.
- Τυπικές Διατάξεις: Η κίνηση του Τυπικού από την καθημερινή ακολουθία στην Κυριακή και την πανήγυρη.

Εργαστήριο Πράξης: Εξάσκηση στην ΤΤυπική διάταξη του Εσπερινού και του Όρθρου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο. Διαλέξεις και Πρακτικά Εργαστήρια. Power Point.</p>
---	--

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ</p>	<p>Ηλεκτρονική αλληλογραφία. Πλατφόρμες επικοινωνίας.</p>																							
<p>ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i></p>	<p>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις. Συνεργατικές πλατφόρμες. Τηλεδιασκέψεις με χρήση video.</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Ναι</p>																							
<p>ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ</p>	<p>Υπολογιστής. Γνώσεις επικοινωνίας.</p>																							
<p>ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ</p>	<p>Εργαλείο ελέγχου μέσω Free Plagiarism Checker</p>																							
<p>ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ <i>(1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά</i></p>	<p>Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης για την οργάνωση της ύλης και την εύρεση βιβλιογραφίας.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική Άσκηση (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις μεθοδολογίας</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Ομαδικές εργασίες</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Επισκέψεις</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ατομική μελέτη</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	25	Ασκήσεις μεθοδολογίας	15	Ομαδικές εργασίες	25	Επισκέψεις	10	Ατομική μελέτη	25									Σύνολο Μαθήματος	100	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																							
Διαλέξεις	25																							
Ασκήσεις μεθοδολογίας	15																							
Ομαδικές εργασίες	25																							
Επισκέψεις	10																							
Ατομική μελέτη	25																							
Σύνολο Μαθήματος	100																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Πρακτική Εξέταση (40%):</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξέταση γνώσης Τυπικού (π.χ. «Πώς τελείται ο Όρθρος της Κυριακής;»). <p>II. Γραπτή Τελική Εξέταση (60%):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ερωτήσεις ανάπτυξης με έμφαση στη θεολογική ανάλυση των ακολουθιών (π.χ. «Η συμβολική σημασία του Εσπερινού»). Ερωτήσεις σύντομης απάντησης για την ορολογία του Τυπικού. 																							

	Η αξιολόγηση εστιάζει στην ισορροπία μεταξύ θεωρίας και πρακτικής εφαρμογής.
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Φουντούλης, Ιωάννης (2001). Λειτουργικά Θέματα. Τόμοι Α-Δ. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Λειτουργικών Μελετών.
2. Παπαδόπουλος, Γεώργιος (2000). Το Τυπικόν της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αθήνα: (Πρόσφατη Έκδοση).
3. Σιδεράς, Ι. Γ. (2008). Το Όρθόδοξον Τυπικόν. Αθήνα: (Επανεκδοση).
4. Καραμπάτος, Ιωάννης (2015). Λειτουργική: Η λατρεία της Εκκλησίας. Αθήνα: Έκδοση Πανεπιστημίου.
5. Διαμάντης, Α. (2019). Ο Εσπερινός και ο Όρθρος: Ιστορία, Τυπικό και Θεολογία. Αθήνα: Εκδόσεις (Πανεπιστημιακές Σημειώσεις).

-Βασικά Λειτουργικά Βιβλία (για πρακτική εξάσκηση):

- Μέγα Ωρολόγιον
- Παρακλητική (ή Οκτώηχος)
- Μηναία
- Εγκόλπιον του Αναγνώστου
- Τριώδιον
- Πεντηκοστάριον
- Τυπικόν του Οικουμενικού Πατριαρχείου